RICHTSNOEREN

RICHTSNOER (EU) 2023/831 VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 16 december 2022

tot wijziging van Richtsnoer (EU) 2015/510 betreffende de tenuitvoerlegging van het monetairbeleidskader van het Eurosysteem *(ECB/2022/48)*

DE RAAD VAN BESTUUR VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 127, lid 2, eerste streepje,

Gezien de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, en met name artikel 3.1, eerste streepje, de artikelen 9.2, 12.1, 14.3 en 18.2, en artikel 20, eerste alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De verwezenlijking van een gemeenschappelijk monetair beleid vergt de vaststelling van instrumenten en procedures die door het Eurosysteem kunnen worden ingezet met het oog op een uniforme tenuitvoerlegging van dat beleid in de lidstaten die de euro als munt hebben.

(2) Overeenkomstig artikel 18.1, tweede streepje, van de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank mogen de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale centrale banken van de lidstaten die de euro als munt hebben (hierna de "NCB's" genoemd), kredietransacties verrichten met kredietinstellingen en andere marktpartijen, waarbij de verleende kredieten worden gedekt door toereikend onderpand.

(3) Teneinde de toereikendheid van het onderpand van het Eurosysteem te waarborgen, zijn beleenbare activa die als onderpand voor kredietransacties van het Eurosysteem worden gemobiliseerd, onderworpen aan specifieke risicobeheersingsmaatregelen om het Eurosysteem te beschermen tegen financiële verliezen in omstandigheden waarin het onderpand moet worden gerealiseerd vanwege een geval van verzuim van een wederpartij. Het risicobeheersingskader van het Eurosysteem wordt regelmatig getoetst om toereikende bescherming te waarborgen.

(4) Naar aanleiding van de regelmatige herziening van het risicobeheersingskader voor kredietransacties van het Eurosysteem en rekening houdend met het feit dat het risicoprofiel van andere wettelijk gedekte obligaties en van multi cédulas vergelijkbaar is met dat van gedekte obligaties van het Jumbo-type, heeft de Raad van bestuur op 15 juli 2022 besloten dat zij aan dezelfde surpluspercentages moeten worden onderworpen en dat derhalve alle wettelijk gedekte obligaties en multi cédulas moeten worden opgenomen in surpluspercentagecategorie II. Aangezien er in het monetairbeleidskader van het Eurosysteem geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen gedekte obligaties van het Jumbo-type en andere typen wettelijk gedekte obligaties, moeten dientengevolge verwijzingen naar gedekte obligaties van het Jumbo-type uit Richtsnoer (EU) 2015/510 van de Europese Centrale Bank (ECB/2014/60) ([1]) worden geschrapt.

(5) Derhalve moet Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT HET VOLGENDE RICHTSNOER VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen

Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) wordt als volgt gewijzigd:

1) In artikel 2 wordt punt 48 geschrapt.

2) Bijlage XII wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij dit richtsnoer.

([1]) Richtsnoer (EU) 2015/510 van de Europese Centrale Bank van 19 december 2014 betreffende de tenuitvoerlegging van het monetairbeleidskader van het Eurosysteem (algemene documentatie richtsnoer) (ECB/2014/60) (PB L 91 van 2.4.2015, blz. 3).

Artikel 2

Vankrachtwording en tenuitvoerlegging

1. Dit richtsnoer wordt van kracht op de dag van kennisgeving ervan aan de NCB's.

2. De NCB's nemen de nodige maatregelen om aan dit richtsnoer te voldoen en passen die maatregelen met ingang van 29 juni 2023 toe. Zij stellen de ECB uiterlijk op 17 februari 2023 in kennis van de met die maatregelen verband houdende teksten en middelen.

Artikel 3

Geadresseerden

Dit richtsnoer is gericht tot alle centrale banken van het Eurosysteem.

Gedaan te Frankfurt am Main, 16 december 2022.

Voor de Raad van bestuur van de ECB
De president van de ECB
Christine LAGARDE

BIJLAGE

In bijlage XII bij Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) wordt afdeling VI vervangen door:

"VI. VOORBEELD 6: RISICOBEHEERSINGSMAATREGELEN

1. Dit voorbeeld illustreert het risicobeheersingskader dat wordt toegepast op de activa die worden gemobiliseerd als onderpand voor Eurosysteemkrediettransacties. Verondersteld wordt dat bij de berekening van de noodzaak van een margestorting, lopende rente op de verstrekte liquiditeiten in aanmerking wordt genomen en dat een margestortingspunt van 0,5 % van de verstrekte liquiditeiten wordt toegepast. In het voorbeeld wordt ervan uitgegaan dat een wederpartij aan de volgende monetairbeleidstransacties van het Eurosysteem deelneemt:

   a) een basisherfinancieringstransactie die op 21 september 2022 aanvangt en op 28 september 2022 eindigt, waarbij aan de wederpartij 50 miljoen EUR wordt toegewezen tegen een rentevoet van 1,25 %;

   b) een langerlopende herfinancieringstransactie die op 22 september 2022 aanvangt en op 21 december 2022 eindigt, waarbij aan de wederpartij 45 miljoen EUR wordt toegewezen tegen een rentevoet van 1,25 %;

   c) een basisherfinancieringstransactie die op 28 september 2022 aanvangt en op 5 oktober 2022 eindigt, waarbij aan de wederpartij 35 miljoen EUR wordt toegewezen tegen een rentevoet van 1,25 %.

2. De kenmerken van de verhandelbare activa die door de wederpartij als onderpand voor deze transacties worden gemobiliseerd zijn opgenomen in tabel 1.

Tabel 1

In de transacties gemobiliseerde verhandelbare activa

Kenmerken

Naam	Activumklasse	Vervaldatum	Couponkenmerken	Couponfrequentie	Restlooptijd	CQS	Surpluspercentage (%)
Activum A	Gedekte obligatie	21.12.2026	Vaste rentevoet	zes maanden	4 jaar	1-2	2,50
Activum B	Obligatie van centrale overheid	24.2.2027	Variabele rentevoet	twaalf maanden	4 jaar	1-2	1,50
Activum C	Obligatie	24.1.2035	Rentevoet nulcoupon		12 jaar	1-2	10,00

Koersen in procenten (inclusief lopende rente) (*)

21.9.2022	22.9.2022	23.9.2022	26.9.2022	27.9.2022	28.9.2022	29.9.2022
101,61	101,21	99,50	99,97	99,73	100,01	100,12
	98,62	97,95	98,15	98,56	98,59	98,57
					53,71	53,62

(*) De koersen bij een specifieke waarderingsdatum komen overeen met de meest representatieve koers op de werkdag voorafgaand aan die waarderingsdatum.

OORMERKINGSSYSTEEM

Ten eerste wordt aangenomen dat transacties met een nationale centrale bank (NCB) worden uitgevoerd met gebruikmaking van een systeem waarbij aan elke kredietransactie afzonderlijke activa worden toegewezen. De waardering van als onderpand gemobiliseerde activa geschiedt dagelijks. Het risicobeheersingskader kan dan als volgt worden beschreven (zie ook tabel 2 hieronder):

1. Op 21 september 2022 sluit de wederpartij een leningstransactie tegen onderpand af met de NCB, die voor 50,6 miljoen EUR aan activum A ontvangt. Activum A is een gedekte obligatie met een vaste coupon die op 21 december 2026 vervalt en kredietkwaliteitscategorie 1-2 toegewezen krijgt. Activum A heeft derhalve een restlooptijd van vier jaar, waardoor een surpluspercentage van 2,5 % wordt toegepast. De marktkoers van activum A op de referentiemarkt op die dag is 101,61 %, waarbij de lopende couponrente is inbegrepen. De wederpartij moet een hoeveelheid activum A inbrengen die na aftrek van het surpluspercentage van 2,5 % meer bedraagt dan 50 miljoen EUR. De wederpartij levert derhalve activum A voor een nominaal bedrag van 50,6 miljoen EUR, waarvan de met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde op die dag 50 129 294 EUR bedraagt.

2. Op 22 september 2022 sluit de wederpartij een repotransactie met de NCB, die voor 21 miljoen EUR aan activum A koopt (marktkoers 101,21 %, surpluspercentage 2,5 %) en voor 25 miljoen EUR aan activum B (marktkoers 98,62 %). Activum B is een staatsobligatie met variabele couponbetalingen en wordt ingedeeld in kredietkwaliteitscategorie 1-2 waarop een surpluspercentage van 1,5 % wordt toegepast. De met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde van activum A en activum B op die dag bedraagt 45 007 923 EUR en overschrijdt daarmee het vereiste bedrag van 45 000 000 EUR.

3. Op 22 september 2022 vindt herwaardering plaats van de beleenbare activa die als onderpand zijn gebruikt voor de op 21 september 2022 aangegane basisherfinancieringstransactie. Bij een marktkoers van 101,21 % blijft de met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde van activum A tussen het onderste en het bovenste margestortingspunt. Het aanvankelijk gemobiliseerde onderpand wordt derhalve als voldoende beschouwd ter dekking van zowel het bedrag aan initieel verstrekte liquiditeit als de lopende rente ten bedrage van 1 736 EUR.

4. Op 23 september 2022 worden de onderliggende activa geherwaardeerd: de marktkoers van activum A is 99,50 % en de marktkoers van activum B is 97,95 %. De lopende rente op de op 21 september 2022 aangegane basisherfinancieringstransactie bedraagt 3 472 EUR en die op de op 22 september 2022 aangegane langerlopende herfinancieringstransactie bedraagt 1 563 EUR. Dientengevolge daalt de met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde van activum A in de eerste transactie tot 915 147 EUR onder het toetsingsbedrag, d.w.z. de verstrekte liquiditeiten plus de lopende rente, alsook onder het onderste margestortingspunt van 49 753 455 EUR.

   De wederpartij levert voor nominaal 950 000 EUR aan activum A, zodat na aftrek van een surpluspercentage van 2,5 % van de marktwaarde bij een koers van 99,50 % weer voldoende onderpand aanwezig is. NCB's kunnen margestortingen in contanten in plaats van effecten verrichten.

   Ook ten aanzien van de tweede transactie is een margestorting vereist, aangezien de met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde van de bij deze transactie gebruikte onderliggende activa (44 492 813 EUR) onder het margestortingspunt (44 776 555 EUR) is gedaald. De wederpartij verstrekt derhalve 550 000 EUR aan activum B, dat een met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde van 530 644 EUR heeft.

5. Op 26 september 2022 worden de onderliggende activa geherwaardeerd; zonder dat dit leidt tot een margestorting voor transacties die zijn aangegaan op 21 en 22 september 2022.

   Op 27 september 2022 bleek uit de op 22 september 2022 uitgevoerde herwaardering van de aan de langerlopende herfinancieringstransactie onderliggende activa dat de met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde van de verstrekte activa boven het bovenste margestortingspunt uitkomt, en de NCB daarom voor nominaal 300 000 EUR aan activum B aan de wederpartij retourneert. Indien de NCB in verband met de tweede transactie een margestorting aan de wederpartij had moeten verrichten, zou die margestorting in bepaalde gevallen gesaldeerd mogen worden met de margestorting door de wederpartij aan de NCB in verband met de eerste transactie. Dientengevolge zou slechts één margeverrekening plaatsvinden.

6. Op 28 september 2022 betaalt de wederpartij de liquiditeiten die waren verkregen bij de op 21 september 2022 verrichte basisherfinancieringstransactie terug, inclusief de lopende rente ten bedrage van 12 153 EUR. De NCB retourneert nominaal 51 550 000 EUR aan activum A.

Diezelfde dag sluit de wederpartij een nieuwe leningstransactie tegen onderpand af met de NCB, waarbij deze nominaal 72,5 miljoen EUR aan activum C koopt. Aangezien activum C een bedrijfsobligatie met een nulcoupon is met een restlooptijd van twaalf jaar en is ondegebracht in kredietkwaliteitscategorie 1-2, waarop een surpluspercentage van 10 % moet worden toegepast, bedraagt de aldus met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde op die dag 35 045 775 EUR.

ONDERPANDDEPOTSYSTEEM

Ten tweede wordt aangenomen dat de transacties worden aangegaan met een NCB met gebruikmaking van een onderpanddepot waarin de activa die in het onderpanddepot van de wederpartij worden aangehouden, niet aan specifieke transacties worden toegewezen:

1. In dit voorbeeld wordt uitgegaan van dezelfde volgorde van transacties als in het voorbeeld hierboven waarmeen een oormerkingssysteem wordt geïllustreerd. Het belangrijkste verschil is dat op de herwaarderingsdatums de met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde van alle in het depot opgenomen activa voldoende moet zijn om het toetsingsbedrag van alle uitstaande transacties van de wederpartij met de NCB te dekken. De op 23 september 2022 uitgevoerde margestorting van 1 423 897 EUR is in dit voorbeeld identiek aan die in het geval van het oormerkingssysteem. De wederpartij levert voor nominaal 1 500 000 EUR aan activum A, zodat na aftrek van een surpluspercentage van 2,5 % van de marktwaarde bij een koers van 99,50 % weer voldoende onderpanddekking aanwezig is.

2. Bovendien kan de wederpartij op 28 september 2022, wanneer de op 21 september 2022 aangegane basisherfinancieringstransactie vervalt, de activa op de onderpandrekening aanhouden. Ook kan het ene activum worden verruild voor het andere, zoals in het voorbeeld, waar een bedrag van nominaal 52,1 miljoen EUR aan activum A wordt vervangen door nominaal 72,5 miljoen EUR aan activum C ter dekking van de bij alle lopende herfinancieringstransacties verschafte liquiditeit en de lopende rente op alle herfinancieringstransacties.

3. Het risicobeheersingskader bij gebruikmaking van een onderpanddepot is weergegeven in tabel 3.

Tabel 2

Oormerkingssysteem

Datum	Uitstaande transacties	Aanvangsdatum	Einddatum	Rentevoet (%)	Verstrekte liquiditeit	Lopende rente	Totaal te dekken bedrag	Onderste margestortingspunt	Bovenste margestortingspunt	Voor het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde	Margestorting
21.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 129 294	
22.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	1 736	50 001 736	49 751 727	50 251 745	49 931 954	
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	—	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 007 923	
23.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	3 472	50 003 472	49 753 455	50 253 490	49 088 325	– 915 147
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	1 563	45 001 563	44 776 555	45 226 570	44 492 813	– 508 750
26.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	8 681	50 008 681	49 758 637	50 258 724	50 246 172	
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	6 250	45 006 250	44 781 219	45 231 281	45 170 023	
27.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	10 417	50 010 417	49 760 365	50 260 469	50 125 545	
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	7 813	45 007 813	44 782 773	45 232 852	45 515 311	507 499
28.9.2022	Basisherfinanciering	28.9.2022	5.10.2022	1,25	35 000 000	—	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 045 775,00	
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	9 375	45 009 375	44 784 328	45 234 422	44 997 612,88	
29.9.2022	Basisherfinanciering	28.9.2022	5.10.2022	1,25	35 000 000	1 215	35 001 215	34 826 209	35 176 221	34 987 050,00	
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	10 938	45 010 938	44 785 883	45 235 992	45 015 161,13	

Tabel 3

Onderpanddepotsysteem

Datum	Uitstaande transacties	Aanvangsdatum	Einddatum	Rentevoet (%)	Verstrekte liquiditeit	Lopende rente	Totaal te dekken bedrag	Onderste margestortingspunt (1)	Bovenste margestortingspunt (2)	Met het surpluspercentage gecorrigeerde marktwaarde	Margestorting
21.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	Niet van toepassing	50 129 294	
22.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	1 736	95 001 736	94 526 727	Niet van toepassing	94 939 876	
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	—					
23.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	3 472	95 005 035	94 530 010	Niet van toepassing	93 581 138	– 1 423 897
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	1 563					
26.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	8 681	95 014 931	94 539 856	Niet van toepassing	95 420 556	
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	6 250					
27.9.2022	Basisherfinanciering	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	10 417	95 018 229	94 543 138	Niet van toepassing	95 350 464	
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	7 813					
28.9.2022	Basisherfinanciering	28.9.2022	5.10.2022	1,25	35 000 000	—	80 009 375	79 609 328	Niet van toepassing	79 800 610	

	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	9 375					
29.9.2022	Basisherfinancier-ing	28.9.2022	5.10.2022	1,25	35 000 000	1 215	80 012 153	79 612 092	Niet van toepassing	79 759 483	
	Langerlopende herfinanciering	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	10 938					

([1]) In een onderpanddepotsysteem is het onderste margestortingspunt de laagste drempel voor margestortingen. In de praktijk vragen de meeste NCB's aanvullend onderpand zodra de met de surpluspercentages gecorrigeerde marktwaarde van het onderpanddepot beneden het totale te dekken bedrag daalt.

([2]) In een onderpanddepotsysteem is het begrip bovenste margestortingspunt niet relevant, aangezien de wederpartij voortdurend zal streven naar een overschot aan onderpand om het aantal operationele transacties zo veel mogelijk te beperken.".